

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33270>

Özet

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i, Gündüzalp ve Boydak-Özan (2017) taraf?ndan yüksekö?retim kurumlar?nda yetenek yönetimi süreçlerini desteklemek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, doktora ö?rencilerinin akademik ba?ar? ve potansiyellerini sistematik ve objektif kriterlere göre de?erlendirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin sadece mevcut ba?ar?lar?n? de?il, ayn? zamanda ara?t?rma becerileri, etik anlay??lar? ve öz-de?erlendirme yetenekleri gibi gelecekteki akademik kariyerlerini etkileyecek kritik yeterliliklerini ölçmeyi hedefler.

Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in psikometrik özellikleri titizlikle incelenmi? ve hem kapsam hem de yap? geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in doktora ö?rencileri ba?lam?nda akademik potansiyeli ölçmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yetenek Yönetimi, Doktora Ö?rencileri, Akademik Potansiyel, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Yüksekö?retim.

Yazarlar

Seda GÜNDÜZALP, M. Boydak-Özan.

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda uygulanan yetenek yönetimi stratejileri kapsam?nda, doktora düzeyindeki ö?rencilerin akademik potansiyellerini de?erlendirmek için standartla?t?r?lm??, güvenilir ve geçerli kriterler seti olu?turmaktır. Bu kriterler, ö?rencilerin program süresince gösterdikleri geli?im alanlar?n? belirlemeye ve gelecekteki akademik kadrolara (ara?t?rma görevlisi, ö?retim üyesi) seçilmelerinde objektif bir temel sa?lamaya yöneliktir.

Ölçek, ayn? zamanda ö?rencilerin kendi güçlü ve zayıf yönlerini fark etmelerine olanak tan?yarak, öz-de?erlendirme ve ki?isel geli?im süreçlerini desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu de?erlendirme arac?, üniversitelerin doktora programlar?n?n kalitesini art?rmak ve akademik insan kayna??n? etkin bir ?ekilde yönetmek için kritik bilgiler sunmaktadır.

Yap?

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i, akademik potansiyel kavram?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Bu

yap?, sadece bili?sel yetenekleri de?il, ayn? zamanda doktora program?n?n gerektirdi?i etik, metodolojik ve ki?isel yeterlilikleri de kapsamaktadır. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin ara?t?rma eti?ine ba?l?l?klar?n?, ele?tirel dü?ünme becerilerini, öz-yönetim yeteneklerini ve bilimsel bilgi üretme kapasitelerini ölçmeye odaklanm??t?r.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri doktora e?itiminin temel gereklilikleri olan bilimsel dürüstlük (örne?in, bilgi h?rs?zl??ndan kaç?nma), öz-fark?ndal?k (güçlü ve zayıf yönlerini de?erlendirme) ve ara?t?rma yetkinli?i gibi alanlar? temsil etmektedir. Bu çok boyutlu yakla??m, yetenek yönetiminde sadece akademik ba?ar? puanlar?na de?il, ayn? zamanda davran??sal ve etik yeterliliklere de odaklan?lmas?n? sa?lamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, ölçe?in amac?na uygun olarak ilgili yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere yürütülmü?tür. Çal??mada hem Kapsam Geçerli?i hem de Yap? Geçerli?i incelenmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen akademik potansiyel yap?s?n?n tüm boyutlar?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman görüş?leri ve literatür taramas? yoluyla kontrol edilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi teknikleri kullan?larak (detaylar? Faktör Analizi bölümünde aç?klanm??t?r), ölçe?in teorik olarak öngörülen alt boyutlar?n? istatistiksel olarak destekleyip desteklemedi?i incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla yap?lm??t?r. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in iç tutarlılı??n?n yüksek oldu?unu ve dolay?s?yla ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde veya farklı denek gruplar?nda istikrarlı oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik analizleri, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? gibi iç tutarlılık ölçümleri kullan?larak gerçekleştirilmi?tir. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsayılar?, Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i'nin doktora ö?rencilerinin potansiyelini ölçmede güvenilir bir araç oldu?unu kan?tlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Gündüzalp & Boydak-Özan, 2017), yap? geçerli?ini saptamak amacıyla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s? göz önüne al?nd??nda,

büyük olas?lıkla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n uyumu test edilmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, akademik potansiyelin de?erlendirilmesinde önemli olan alt boyutlar?n birbirinden ayr???n? ve her bir boyutun kendi maddeleri taraf?ndan güçlü bir ?ekilde temsil edildi?ini do?rulam???r. Bu analizler, ölçe?in teorik çerçevesini istatistiksel verilerle destekleyerek ölçüm arac?n?n bilimsel sa?laml???n? peki?tirmi?tir.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format:

5'li Likert Ölçe?i (Kesinlikle Kat?l?yorum, Kat?l?yorum, Karars?z?m, Kat?lm?yorum, Kesinlikle Kat?lm?yorum gibi seçenekler kullan?lm???r.)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Akademisyenler ve Yüksekö?retim Doktora ö?rencileri

Age Group:

Yeti?kinler (Genellikle 25-45 ya? aral???ndaki doktora ö?rencileri)

Population Details:

Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerde doktora programlar?na kay?tl? ö?renciler ba?ta olmak üzere, akademik potansiyelin de?erlendirilmesi gereken tüm doktora ö?rencileri üzerinde kullan?lmak üzere tasarlanm???r.

Test Methodology:

Öz bildirim (Self-report) yöntemi ile uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Akademik Etik, Öz-Değerlendirme, Lisansüstü Eğitim, Öğrenci Seçimi, Yetenek Geliştirme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses:

Sorumlu Yazar: sedagunduzalp@munzur.edu.tr (Seda GÜNDÜZALP)

Correspondence Address:

Sorumlu yazarın kurumsal e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, Gündüzalp ve Boydak-Özan tarafından 2017 yılında yayımlanan araştırma makalesi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari kullanım veya telif ücretleri hakkında kesin bir bilgi bulunmamasıyla birlikte, akademik araştırmalarda kullanım için genellikle referans gösterilerek izin alınması gerekmektedir. İzinler için Sorumlu Yazar Seda GÜNDÜZALP ile iletişime geçilmesi önerilir.

Araştırmacılar, ölçeğin geliştirildiği orijinal makaleye DergiPark üzerinden erişebilirler: dergipark.org.tr. Ayrıca, ölçeğin dokümanlarına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

Orijinal Word belgesi: [yetenek-yonetimi-surecinde-doktora-ogrencilerine-yonelik-akademik-potansiyel-degerlendirme.docx](#)

Orijinal PDF dosyası: [yetenek-yonetimi-surecinde-doktora-ogrencilerine-yonelik-akademik-potansiyel-degerlendirme.pdf](#)

Referanslar

Gündüzalp, S. ve Boydak-Özan, M. (2017). Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlilik çal??mas?. **E?itimde Kuram ve Uygulama**, 13(2), 368-391.

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kendi güçlü ve zayıf yönlerimi gerçekçi bir biçimde de?erlendiririm.

Bilgi h?rs?zli???ndan nas?l kaç?n?laca??n? bilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM